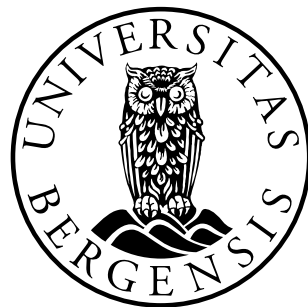

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

7.10.2020

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Oktober 2020**

Møte i Universitetets forskningsutvalg

Kl. 12:30 – 14:00 (Max)

Møte i styringsgruppen for Kvalitet i Forskning (STYK)

Kl. 14:00 – 15:00 (Max)

Onsdag 7. oktober 2020

Digitalt møte i Zoom

Saksliste - utkast

- I. Godkjenning av innkalling og saksliste
- II. Referat m/vedlegg fra møte 28. august 2020
- III. Saker

	Sak
FU 29/20	Åpen vitenskap – åpne læringsressurser Muntlig orientering v/ underdirektør Mathilde Holm
FU 30/20	Revisjon av forskrift for graden doctor philosophiae Saksforelegg, Utkast til ny forskrift, Vedlegg: fakultetenes høringsuttalelser
FU 31/20	ERC Saksforelegg/presentasjon ved prorektor
FU 32/20	Seminar om Åpen vitenskap Orientering om program
FU33/20	Møteplan for utvalget 2021 Utkast til møteplan
FU 34/20	Studentparlamentets arbeidsprogram Presentasjon og orientering

Orientering 9	NIFU- Doktorgradsundersøkelsen 2019 Vedlegg
Eventuelt	

Møte i styringsgruppen for Kvalitet i Forskning (STYK)

STYK	Kvalitet i forskning
-------------	-----------------------------

Universitetets forskningsutvalg

Møte 28 august 2020

09:00 – 11:00

Møte var digitalt og ble holdt i Zoom

Referat - utkast

Til stede: Margareth Hagen, Anne Beate Maurseth, Anne Marie Frøseth, Anne Marit Blokhus, Marit Øilo, Gro Mjeldheim Sandal, Jan Erik Askildsen, Anne Helen Mydland, Asbjørn Engevik, Martine Jordana Baarholm

Forfall: Eirik Strømmland

Fra Administrasjonen: Benedicte Løseth, Birgit Falch, Bjørn Einar Aas, Vibeke Irgan, Bjug Bøyum, Maria H.M. Dolve.

I. Saker.

Sakslisten ble godkjent

II. Referat fra møte 23. juni

Referatet ble godkjent

III. Saker

FU 25/20	Forskning – kvalitet, aktivitet og gjennomslag i EU og Forskningsrådet Presentasjon og innledning til diskusjon vil bli gitt i møtet Prorektor Margareth hagen innledet til diskusjon og ga en presentasjon av tematikker og et kunnskapsgrunnlag som skal inngå i en sak til Universitetsstyret. Utvalget ga innspill til hvordan UiB kan arbeide for flere og bedre søknader til ERC og NFR, og legge forholdene til rette for økt vitenskapelig publisering. Saken til universitetsstyret kan leses her .
FU 26/20	ERC Seksjonsleder Birgit Falch orienterte om status for fremdrift. Forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA) har møter med fakultetene om måltall og tiltak for økt søkning til ERC. Det ble gitt kort tilbakemeldinger om et målrettet og systematisk arbeid ved fakultetene, bl.a. med fokus på ERC Starting Grants. Det ble understreket at arbeidet må starte med søknader som skal sendes i 2022 og 2023, og at perspektivet må være langsiktig.
FU 27/20	Utdanningsfaglig kompetanse – veiledere og mal for utdanningsfaglig mappe Saksforelegg , Notat til Utdanningsutvalget og vedlegg var utsendt med sakslisten. Prorektor innledet til diskusjon. Det ble uttrykt skepsis til prosessen, men utvalget fant det betimelig at saken ble lagt frem for utvalget og bemerket at grunnlagsarbeidet holdt høy utdanningsfaglig kvalitet, men at det ville være avgjørende at den utdanningsfaglige og vitenskapelig kompetanse balanseres, og at det er samsvar når det gjelder omfang av

	<p>omtale. Videre ble det påpekt at man må sikre at det ikke blir etablert krav om dobbel faglig spesialisering – utdanningsfaglig og vitenskapelig.</p> <p>Et eget notat med en orientering om utvalgets synspunkter ble oversendt Utdanningsutvalget til orientering og følger som vedlegg til dette referatet.</p>
FU 28/20	<p>Endring i Forskningsrådets søknadsfrist for Forskerprosjekt 2021 Saksforelegg var utsendt med saklisten. Seniorrådgiver Vibeke Irgan innledet.</p> <p>Utvalget satte pris på at saken ble lagt frem. Det ble meldt t man ved fakultetene var kjent med omleggingen av utfordringene om følger med nye frister, men at administrasjonen var godt i gang med planlegging. Det er påkrevet med tidlig igangsetting av prosess- Fakultetene setter stor pris på støtte og samarbeidet med FIA.</p> <p>Utvalget tok saken til orientering.</p>

Eventuelt	a) ARQUS - Utlysning av mobilitetsmidler for studenter og forskere. Lysark sendes utvalgets medlemmer

PM

31. 08. 2020

Til: Utdanningsutvalget v/avdelingsdirektør Soleim

Fra: Forsknings- og innovasjonsavdelingen v/Aas

Kopi: Prorektor Hagen, Avdelingsdirektør Løseth (FIA), Rådgiver Sol Sneltvedt (SA)

Forskningsutvalgets behandling av «Utdanningsfaglig kompetanse – veiledere og mal for utdanningsfaglig mappe» i møte 28. august. Orientering.

Etter ønske fra prorektor ble forslag fra en arbeidsgruppe som våren 2020 har utformet veiledere og maldokumenter for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse og opprykk, lagt frem for drøfting i forskningsutvalget i møte 28. august. Utkast til notat til UU var utsendt sammen med øvrig grunnlagsmateriale i saken.

Prorektor, som leder av Forskningsutvalget, ber om at følgende synspunkt blir oversendt Utdanningsutvalget til orientering:

- Det er viktig at det er utarbeidet en veileder for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse.
- Det er betimelig at veilederen blir lagt frem for drøfting i forskningsutvalget
- Det er positivt at det gis rom for fakultetsvise ordninger og fagtradisjoner.

- Skepsis til prosessen. Viktig med en tydelig og forankret prosess fremover.

- Det er uklarerheter i forhold til gjeldende forskrift.
- Det er avgjørende at den utdanningsfaglige og vitenskapelig kompetanse balanseres, og at det er samsvar når det gjelder omfang av omtale. Slik dokumentet foreligger er det store skjevheter. Utdanningsfaglig kompetanse er veldig detaljert og omfattende, og det bør ikke sendes ut.
- Deler av fotnoten må strykes, alternativt at hele fotnoten strykes. Dette knytter seg særlig til setningen om at «For formålet skal bedømmelseskomitéen innhente en særskilt vurdering fra et universitetspedagogisk fagmiljø». Vurderinger kan ikke overlates til universitetspedagogiske miljøer.
- Man må sikre at man ikke får krav om dobbel faglig spesialisering – utdanningsfaglig og vitenskapelig.
- Veileder må være innenfor dagens retningslinjer, og ikke være mer omfattende og strengere enn forskriften
- Bildet av dette feltet er komplekst. Søkerne er usikre på hvilke kriterier som gjelder, og er usikre på status og krav.
- Veilederen er veldig kompleks, svært mange kriterier
- Veilederen fremstår ganske annerledes, mer omfattende og detaljert i forhold til hva som skjer med vurdering av forskning
- Veilederen er vanskelig med mange kvalitetsdimensjoner, der noen ligner læringsutbyttebeskrivelser.
- Veldig stort sprik mellom ulike tradisjoner og hvordan de skal fungere ved vurdering av professorkompetanse. Vil utdanningsfaglig kompetanse kunne kompensere for vitenskapelig kompetanse?

- UiB må ikke lage noe enn strengere enn forskriftene, eller at utdanningsfaglig kompetanse fremstår som viktigere enn forskning.
- Mange kriterier vil sannsynligvis kunne føre til at skjønnsmessige og overordnede vurderinger får en større rolle. Det såkalte «refleksjonsnotatet» tydeliggjør dette. Hvordan skal det vurderes?
- Det må være transparens i vurderingene.
- Dersom lokal veileder overstyrer den nasjonale, kan det føre til kaos.

Utval:	Forskningsutvalet	Dato:
FU-sak:	30/20	Arkivsaknr.:2020/5087
Møtedato:	07.10.2020	

Revisjon av forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.-graden) ved Universitetet i Bergen

1 Innleiing

Forskrift for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen vart fastsett av styret i 2011. Etter ynskje frå fakulteta, har Forsknings- og innovasjonsavdelinga (FIA) gått grundig gjennom forskrifta med målsetjing om revisjon av denne. Spørsmålet om revisjon har vore handsama i Forskningsutvalet i sakene [12/20](#) og [17/20](#).

Utkast til revidert forskrift for graden doctor philosophiae vart sendt på høyring til fakulteta i 13.05.2020 med frist til 09.09.2020. Høyringssvar er motteke frå Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet (MN), Det psykologiske fakultet (PSY), Det medisinske fakultet (MED), Det juridiske fakultet (JUS) og Det humanistiske fakultet (HF).

2 Generelle kommentarar

Alle dei fem fakulteta som har levert høyringssvar, er positive til utkastet til ny forskrift for graden dr.philos. Det medisinske fakultet set pris på at fakulteta har fått kome med innspel allereie i dei innleiande fasane, og at fleire av innspela frå fakulteta allereie er innarbeidd i høyringsutkastet. Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet oppfattar utkastet til ny forskrift som meir presis og tydeleg enn forgjengaren, medan Det juridiske fakultet meiner forslaget er godt gjennomarbeidd og ryddig. Også Det humanistiske fakultet peiker på at utkastet er ryddig og oversiktleg.

Utkastet til revidert forskrift er i stor grad lagt tett opp til formuleringane frå dr.philos.-forskriftene ved Universitetet i Oslo (UiO), Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) og Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (UiT). I revisjonsarbeidet har ein også hatt eit visst blick på dei andre dr.philos.-forskriftene som er i kraft per i dag, det vil sei forskriftene ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Universitetet i Stavanger (UiS), Universitetet i Agder (UiA), Nord universitet (NU), Norges Handelshøyskole (NHH) og MF vitenskapelige høyskole (MF). Dette er gjort mellom anna for å unngå at dr.philos.-ordninga utviklar seg i ulike retningar på nasjonalt plan.

I arbeidet med revisjonen er det også sett hen til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, som gjennomgjekk ein svært grundig revisjon i 2018. Det psykologiske fakultet og Det juridiske fakultet har uttrykt seg positive til å sjå dei to forskriftene i samanheng, medan Det humanistiske fakultet meiner tilnærminga får nokre gjennomgåande uheldige følgjer av fagleg karakter som det er viktig å diskutere grundig før den nye forskrifta vert vedteken

3 Nytt i utkastet til revidert forskrift

Det som er nytt i utkastet til revidert forskrift er

- at det skal leggjast til rette for tverrfaglege dr.philos.-avhandlingar,
- at fráværet av krav til godkjent opplæringsdel bør kompenseras ved at dr.philos.-avhandlinga er noko meir omfattande enn ei ph.d.-avhandling,
- at mindre omarbeiding av innlevert avhandling er tillate,
- at fleirtalet av komitémedlemmar i vurderingskomitéen skal vere utan tilknytning til UiB, og
- at det vert opna for tvungen avslutning av vurderinga ved uærlegdom eller juks.

Det har vore eit mål å halde forskrifta kortfatta og generell, noko som gir fleksibilitet ved bruk. Nokre av fakulteta har uttrykt ynskje om meir detaljert regulering i nokre av føresegnene.

På generelt grunnlag, er det lite føremålstenleg å detaljregulere dr.philos.-graden i større grad enn det utkastet legg opp til. For stor detaljregulering kan få uheldige restriktive verknadar. Forskrifta skal fungere på tvers av fakultet og fagområde, og det er formålstenleg at forskrifta er generell nok til å ta høgde for det faglege mangfaldet ved universitetet. Det er lagt vekt på at forskrifta skal gje eit overordna regelverk med rom for gode fag- og skjønnsvurderingar ved bruk.

Fleire av fakulteta har gjeve gode innspel om retting av skrivefeil og logiske feil. Desse er tekne til følge i det nye utkastet til forskrift. I tillegg er det gjort mindre formateringsendringar i det nye utkastet.

4 Merknadar til dei enkelte føresegnene

4.1 § 2. *Beskrivelse av innhold og målsetting for graden dr.philos.*

Føresegna i § 2 gir meir utfyllande retningslinjer for graden dr.philos. enn det som er tilfelle for den nojeldande forskrifta. I den reviderte føresegna vert det understreka at dr.philos.-graden er ein ikkje-rettleia doktorgrad, og at arbeidet skal vere utført på eiga hand utan formell tilknytning til universitetet.

Det humanistiske fakultet har uttrykt eit ynskje om at § 2 gir ei meir detaljert skildring av kva ein dr.philos. er og skal vere. Ein vil vise til at føresegna allereie er meir utfyllande enn det som er tilfelle i nojeldande forskrift, og at den føreslegne revisjonen samstundes gir eit dekkjande bilete av kva ein dr.philos.-grad er. Den reviderte føresegna er vidare i tråd med tilsvarande føresegner i fleirtalet av dei eksisterande dr.philos.-forskriftene ved andre institusjonar enn UiB.¹ Forslaget er difor at føresegna vert ståande uendra.

4.2 § 3. *Ansvar for graden dr.philos.*

Føresegna klargjer ansvaret for graden dr.philos. og gir dr.philos.-forskrifta ein tilsvarande systematikk som ph.d.-forskrifta. Fleirtalet av dr.philos.-forskriftene ved andre institusjonar har tilsvarande føresegner.²

¹ NMBU, NTNU, UiO, UiS, Nord universitet.

² NMBU, UiT, UiO, UiS og Nord universitet.

Det medisinske fakultet har peikt på at tverrfagleg forskning kan vere krevjande å plassere, slik at det kan vere naudsynt å avklare kva for fagmiljø som er best eigna til å vurdere ei avhandling før vedtak etter § 3 andre avsnitt vert fatta. Fakultetet har difor føreslege følgjande tillegg:

«Dersom det er tvil om hvorvidt avhandlingen høyrer inn under fakultetets fagportefølje, kan grunnenhetene og evt. andre fakultet konsulteres før vedtak fattes.»

Fakultetet meiner at det er føremålstenleg å synleggjere at det kan vere behov for ei slik avklaring, mellom anna fordi det kan vere med å forklare tidsbruk i sakshandsaminga.

4.3 Til § 4-1. Vilkår for å framstille seg

Det medisinske fakultet foreslår å endre ordlyden i bokstav c til «nær tilknytning til eller tett samarbeid med norske forskere». Fakultetet meiner at ei slik presisering tydeleggjer at kandidatar som har samarbeidd gjennom store multisenterstudiar ikkje automatisk er kvalifiserte for å framstille seg for dr.philos.-graden ved UiB, noko fakultetet ser som ei formålstenleg avgrensing. Endringsforslaget er teke inn i det nye utkastet.

Det matematisk-naturvitskaplege fakultet meiner at ein bør presisere eller fjerne alternativet i andre avsnitt bokstav b: «har sterk tilknytning til norsk forskning innen det aktuelle fagområdet». Fakultetet har tidlegare motteke søknadar som viser til at andre forskarar i Noreg har forska på same tema, men dette bør ikkje vere tilstrekkeleg til å innvilge søknaden.

Ei ytterlegare presisering av vilkåret i § 4-1 andre avsnitt bokstav vurderast ikkje som naudsynt.. Vilkåret knyt seg til ei «kan»-føresegn (“Andre søkere kan etter begrunnet søknad gis anledning til å framstille seg..”) . Det vurderast som føremålstenleg at fakulteta her har tilstrekkeleg rom for å nytte skjønn ved vurderinga av om dei ynskjer å la ein søkjar framstille seg for dr.philos.-graden.

Det humanistiske fakultet stiller spørsmål ved om det er ynskjeleg å ha krav om tilknytning til Noreg og norsk forskning for dr.philos.-kandidatar utan nordisk statsborgarskap. Fakultetet peiker på at eit slikt vilkår vil kunne utelate utanlandske kandidatar som ber om vurdering innan eit tema der UiB har eit kjent internasjonalt fagmiljø, og foreslår å fjerne kravet om at søkjaren skal vere statsborgar i Noreg eller eit anna nordisk land.

Vilkåra for å framstille seg til graden dr.philos. dei andre dr.philos.-forskriftene er undersøkt. Alle har meir eller mindre tilsvarande vilkår som UiB. Vilkåra i § 4-1 kan reise visse problemstillingar, særleg med tanke på tilhøvet til EØS-retten, og der er difor ynskjeleg ynskjer å undersøke dette nærare. I utkastet held ein på vilkåra som er tilsvarande ved dei andre UH-institusjonane. Ei ny sak vil bli fremja for FU dersom ytterlegare undersøkingar viser at kravet om tilknytning til Norge og norsk forskning er problematisk.

4.4 § 4-2. Søknad og krav til dokumentasjon

Det psykologiske fakultet, Det medisinske fakultet og Det matematisk-naturvitskaplege fakultet har foreslått at § 4-2 andre avsnitt bokstav g bør strykast fordi dette er regulert i § 13-1 tredje avsnitt. Forslaget er teke til følgje i det nye utkastet. Elles er det i det nye utkastet gjort mindre språklege endringar som foreslått av Det psykologiske fakultet, Det medisinske fakultet og Det humanistiske fakultet.

I utkastet vart § 4-2 fjerde avsnitt teke inn som ny regel. Føresegna er å finne i ph.d.-forskrifta, det kan vere føremålstenleg å ha ein tilsvarande regel for dr.philos., sidan fakulteta nokre gonger

opplever at det innsendte materiale openbert ikkje har høg nok kvalitet til at ein bør starte ein normal vurderingsprosess. Ingen av fakulteta har uttrykt usemje med endringa.

4.5 § 5-1. Krav til avhandlingen

I § 5-1 fjerde avsnitt er det i utkastet til revidert forskrift teke inn ein ny regel om at fråværet av krav til godkjent opplæringsdel bør verte kompensert ved at avhandlinga er meir omfattande. Det humanistiske fakultet, Det psykologiske fakultet og Det medisinske fakultet har uttrykt ynskje om ytterlegare detaljar om korleis dette kan kompenseras, eller ber om at fakultetet kan utarbeide eigne reglar på dette feltet.

Utgangspunktet har vore å ikkje gjere denne delen meir detaljert, ettersom utkastet til revidert forskrift allereie er meir utfyllande enn den no gjeldande forskrifta. FIA ser likevel at fakulteta kan ha behov for å gje noko meir detaljerte retningslinjer for korleis krav til godkjent opplæringsdel skal kompenseras. Forslaget er difor følgjande tillegg til § 5-1 siste avsnitt: «Fakultetet selv kan vedta egne retningslinjer om hvordan fravær av krav til godkjent opplæringsdel kan kompenseres».

4.6 § 6. Oppnevning av bedømmelseskomité

Nytt i utkastet til revidert forskrift er eit krav om at fleirtalet av komitémedlemmar i vurderingskomitéen skal vere utan tilknytning til UiB. Det medisinske fakultet har uttrykt usemje med endringa, og viser til at ei dr.philos.-avhandling er utarbeidd utan rettleiing frå UiB, samt at UiO ikkje stiller tilsvarande krav i si dr.philos.-forskrift. Fakultetet ynskjer difor at kravet vert teke ut av forskrifta.

Forslaget i utkastet er å la regelen stå. Det vert vist til omsynet til harmonisering med ph.d.-forskrifta og med andre dr.philos.-forskrifter, der fleirtalet har same krav som i utkastet til revidert forskrift.³ Det vert i tillegg vist til at ingen av dei andre fakulteta har uttrykt motstand mot denne regelen, verken i høyringsrunden eller i etterfølgjande ph.d.-koordinatorforum.

4.7 § 8. Mindre omarbeiding av innlevert avhandling

Nytt i utkastet til revidert forskrift, er § 8 som opnar for mindre omarbeiding av innlevert avhandling. Føresegna er tilsvarande som i ph.d.-forskrifta, og endringa er grunngjeven med at UiB sitt eige fagmiljø og opponentar vil vere vane med ei slik ordning for ph.d.-graden ved UiB og dei fleste andre norske institusjonar. Ordninga er også å finne i dr.philos.-forskriftene til Nord universitet, NTNU og UiT.

Det juridiske fakultet og Det humanistiske fakultet ynskjer ikkje ei slik ordning i dr.philos.-forskrifta. Det juridiske fakultet viser til at regelen om mindre omarbeiding inneber eit større oppfølgingsansvar for institusjonen enn det som er naturleg når kandidaten opphavelg ikkje har hatt tilknytning til UiB. Rettleiar kan ha ei sentral rolle i perioden mellom omarbeiding og ny innlevering, og fakultetet meiner at ein verken kan eller bør tilby nokon form for rettleiing for dr.philos.-kandidatar. Fakultetet viser her til at UiT opnar for mindre omarbeiding, medan UiO ikkje gjer det. Det humanistiske fakultet meiner at ein dr.philos. skal reknast som ferdig arbeid og ikkje del av ei utdanning. Det bør difor ikkje opnast for mindre omarbeiding av innlevert avhandling.

Det medisinske fakultet, Det matematisk-naturvitskaplege fakultet og Det psykologiske fakultet har ikkje kommentert regelen i § 8 i sine høyringssvar. Ein ber FU diskutere denne saka spesielt.

³ NTNU, NMBU, Nord universitet, UiA, NHH og MF.

4.8 § 13-1. Prøveforelesninger

Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet meiner at ein i § 13-1 femte avsnitt bør presisere korleis vurderingskomiteén for prøveforelesingane skal setjast saman, og i utkastet er føresegna noko meir detaljert på dette punktet. I ph.d.-forskrifta er regelen om dette svært kortfatta og open, noko som heng saman med at fakulteta har ulike måtar å avvikle prøveforelesing på. Fakulteta kan i ph.d.-utdanninga vere meir spesifikke om prøveforelesingar i sine respektive programskildringar. Sidan dr.philos.-forskrifta er einskapleg for UiB, er det ynskjeleg å innføre følgjande minstestandardar for komitésamansetning:

- Komiteen skal ha minst tre medlemmar.
- Begge kjønn skal, så langt det er mogleg, vere representerte.
- Komitémedlemmane skal ha doktorgrad eller tilsvarande kompetanse.

4.9 § 13-2. Disputas

Det humanistiske fakultet ynskjer ei nærare utgreiing av kva for nokre tilhøve som ligg til grunn for å utløyse ny disputas, og lurar på om ny disputas kan gjennomførast utan endringar i avhandlinga.

Det skjer i svært få tilfelle at ein vurderingskomité vil vurdere at ein ny disputas er naudsynt. Men kandidaten kan oppleve helsemessige utfordringar eller at ho/han ikkje kan gjere greie for deler av avhandlinga. Det kan også oppstå ulike situasjonar som vi ikkje kan føresjå i dag. For å behalde den fleksibiliteten som forslaget gjer, er det ikkje er ynskjeleg å gjere denne delen meir detaljert.

5 Avslutning

Revisjonen av dr.philos.-forskrifta inneber modernisering og harmonisering av dr.philos.-regelverket, med forslag til nye reglar om

- tilrettelegging for tverrfaglege avhandlingar,
- krav om noko meir omfattande avhandlingar,
- moglegheit for mindre omarbeiding av innleverte avhandlingar,
- endra samansetjing av vurderingskomiteen, og
- tvungen avslutning ved uærlegdom eller juks.

Av tematikkar som FU særskild bør diskutere, er t forslaget om å opne for mindre omarbeiding av innlevert avhandling den fremste.

Revisjonen er den siste i rekka av forbetringar av det juridiske grunnlaget for doktorgradane ved UiB, der vi i nyleg har fått ein ny ph.d.-grad i kunstnarleg utvikling og ein større revisjon av den vitenskaplege ph.d.-graden.

Saka vert lagt fram i møte i Universitetsstyret 26. november, med dei innspel som kjem frå Forskingsutvalet.

Det vert elles vist til høyringssvara frå fakulteta og revisjonsutkastet som er lagt ved. Saka vert med dette lagt fram for utvalet til drøfting.

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Universitetet i Bergen 10. februar 2011 med hjemmel i [lov 1. april 2005 nr. 15](#) om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) [§ 3-3](#), jf. [forskrift 16. desember 2005 nr. 1574](#) om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler [§ 3](#) nr. 9.
Endringer: Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#) (forskriften endret i sin helhet).

§ 1. Målsetting

Graden doctor philosophiae (dr.philos.) skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og arbeidsmåte.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 2. Retten til å framstille seg

Retten til å framstille seg til prøven for den filosofiske doktorgrad har den som har oppnådd eksamen av høyere grad.

Universitetsstyret kan etter innstilling fra vedkommende fakultet, gi søkere som på annen måte har godtgjort tilsvarende kvalifikasjoner i vedkommende fag, adgang til å framstille seg til doktorgradsprøven. Avhandlingen skal ikke bedømmes før slik tillatelse er gitt. Universitetsstyret eller det organ det bemyndiger, vurderer søkerens forhåndskvalifikasjoner og fatter vedtak på grunnlag av søkerens dokumentasjon av tidligere studier og vitenskapelige arbeider, jf. § 5. Universitetsstyret eller det organ det bemyndiger kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før det gis adgang til bedømmelse av doktorgradsarbeidet. Søknaden fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet.

Den som ikke er norsk statsborger eller statsborger i annet nordisk land, har rett til å framstille seg for prøven dersom vedkommende

Hjemmel:

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder graden doctor philosophiae (dr.philos.), og gir regler om retten til å framstille seg for dr.philos.-prøven og avviklingen av denne.

§ 2. Beskrivelse av innhold og målsetting for graden dr.philos.

Graden doctor philosophiae (dr.philos.) er en doktorgrad som kan tildeles personer som har avlagt eksamen av høyere grad, det vil si mastergrad eller tilsvarende.

Forskingsarbeidet og doktoravhandlingen er utført på egenhånd uten formell veiledning eller tilknytning til et organisert doktorgradsprogram.

Graden dr.philos. kvalifiserer for forskningsvirksomhet og annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt, arbeidsmåte og analytisk tenkning i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Dr.philos.-graden tildeles på grunnlag av:

1. Godkjent vitenskapelig avhandling
2. Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
3. Godkjent prøveforelesning over selvvalgt emne, og
4. Godkjent disputas

§ 3. Ansvaret for graden dr.philos.

fakultet etter begrunnet søknad og innstilling fra det aktuelle fagmiljø gir tillatelse til dette. Slik adgang innvilges fortrinnsvis dersom avhandlingen:

- behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge
- har sterk tilknytning til norsk forskning innen fagområdet
- er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitutt, eller i særlig kontakt med norske forskere, eller dersom søkeren har oppholdstillatelse i Norge.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 3. Avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid på et høyt nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av hovedfagsoppgave eller tilsvarende i studiet. Avhandlingen kan også være en videreføring av faglig arbeid som er utført tidligere i forbindelse med andre eksamener i studiet.

Til bedømmelse som enkeltarbeid kan ikke antas arbeid som har vært godtatt som hovedoppgave ved høyere grad, masteravhandling eller som magister- eller lisensiatsavhandling eller som er belønnet med medalje for besvarelse av en av universitetets prisoppgaver, med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som deler av doktoravhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte

Universitetsstyret har det overordnede ansvar for graden dr.philos. og vedtar forskrift for graden.

Det skal legges til rette for bedømmelse av tverrfaglige dr.philos.-avhandlinger.

Dersom det er tvil om hvorvidt avhandlingen hører inn under fakultetets fagportefølje, kan grunnethetene og eventuelt andre fakultet konsulteres før vedtak fattes.

Fakultetet selv fattet vedtak om søkeren tilfredsstiller kvalifikasjonskravet, om en innlevert avhandling har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje, om oppnevning av bedømmelseskomité, om avhandlingen er verdig til å forsvares for graden dr.philos. og om prøveforelesninger og disputas kan godkjennes.

§ 4. Søknad om å få avhandlingen bedømt og innlevering

§ 4-1. Vilkår for å fremstille seg

Søkeren må ha en femårig mastergrad eller tilsvarende utdanning, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for fremstilling. Søkeren skal legge frem dokumentasjon på tilsvarende kvalifikasjoner.

Søkeren skal være statsborger i Norge eller et annet nordisk land. Andre søkere kan etter begrunnet søknad gis anledning til å fremstille seg dersom vedkommende har oppholdstillatelse i Norge eller dersom avhandlingen

- a) behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge, eller
- b) har sterk tilknytning til norsk forskning innen det aktuelle fagområdet, eller
- c) er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitusjon,

delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Del av fellesarbeid kan godtas til bedømmelse (også som ett av flere arbeider, jf., 4. ledd) forutsatt at det representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen. I slike tilfeller skal det normalt innhentes erklæringer fra de øvrige forfattere og andre som har fulgt arbeidet, slik at doktorandens innsats kan identifiseres.

Et arbeid eller deler av et arbeid som er til vurdering for doktorgraden ved et annet norsk universitet eller en norsk vitenskapelig høgskole kan ikke innleveres.

Et arbeid eller deler av et arbeid som tidligere er bedømt og godtatt for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet skikkelse.

Avhandlingen skal være skrevet på norsk, svensk, dansk, engelsk, tysk eller fransk. Dersom det ønskes nytt et annet språk, må det søkes vedkommende fakultet om særskilt tillatelse. Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig. En doktoravhandling som ikke er blitt godkjent ved en tidligere bedømmelse, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse, enten som eneste arbeid eller som ett av flere saklig sammenhengende arbeider, først seks måneder etter at fakultetet har fattet beslutning om å forkaste avhandlingen. Bedømmelse på ny kan bare finne sted en gang.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 4. Bedømmelse

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- a. Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas.
- b. To godkjente prøveforelesninger.

eller i nær tilknytning til eller i tett samarbeid med norske forskere.

§ 4-2. Søknad og krav til dokumentasjon

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til det fakultet som avhandlingens tema hører inn under. Søknaden skal inneholde en kort redegjørelse for at avhandlingen har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje.

Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden:

- a) Avhandlingen, i digitalt og/eller fysisk format, og i det antall som gjeldende fakultet bestemmer.
- b) Dokumentasjon som omfatter vitnemål og karakterutskrift for tidligere utdanning eller tilsvarende kvalifikasjoner.
- c) Dokumentasjon på at nødvendige etiske og andre tillatelser er innhentet, hvor dette er påkrevd.
- d) Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 5-2.
- e) Erklæring om hvorvidt avhandlingen leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang.
- f) Erklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er levert inn og/eller bedømt ved annen norsk eller utenlandsk institusjon
- g) Dokumentasjon på nordisk statsborgerskap eller oppholdstillatelse og/eller en redegjørelse for avhandlingens tilknytning til Norge

Fakultetet selv vurderer søknaden og fatter vedtak om adgangen til å fremstille seg til prøven for graden dr.philos.

Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981.](#)

§ 5. Innlevering

Innlevering av avhandlingen og anmodningen om å få arbeidet bedømt for doktorgraden stiles til vedkommende fakultet og vedlegges bekreftet kopi av vitnemål som viser avlagte eksamener og grader. Hvis doktoranden er i tvil om hvilket fakultet avhandlingen bør bedømmes ved, kan henvendelsen skje til Universitetsstyret. Hvis det kreves særskilt tillatelse, jf. § 2, skal søkeren dokumentere sine studier og vedlegge tidligere vitenskapelige arbeider. Slik søknad fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet. Ikke-nordiske statsborgere skal ved innlevering fremme en begrunnet søknad om adgang til bedømmelse for graden. Søknad om godkjenning av et annet språk i avhandlingen enn de foreskrevne, jf. § 3, fremmes ved innlevering av avhandlingen.

Doktoranden sender sammen med avhandlingen en skriftlig egenerklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er eller har vært innlevert til bedømmelse for doktorgrad ved annen norsk eller utenlandsk institusjon.

Avhandlingen leveres i 5 eksemplarer og i heftet eller innbundet stand.

Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres ytterligere det antall eksemplarer fakultetet har bestemt. Av de innleverte eksemplarer skal 40 eksemplarer oversendes Universitetsbiblioteket. Sammen med avhandlingen leveres en kortfattet beskrivelse som kan tjene som pressemelding. Avhandlingen skal være mangfoldiggjort og offentlig tilgjengelig senest en måned før disputasen holdes.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det kan godkjennes til å forsvares for doktorgraden. Etter innlevering har doktoranden kun anledning til å foreta rettinger av formell art, forutsatt at han eller hun sender inn en oversikt over samtlige

§ 5. Avhandlingen

§ 5-1. Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Delarbeider som skal inngå i avhandlingen kan normalt ikke være eldre enn ti år på tidspunkt for søknad om innlevering. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede for i søknad om innlevering, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstiller kravet om å utvikle ny faglig kunnskap.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel tilsvarende ett semester, bør kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er noe mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene. Fakultetet selv kan vedta egne retningslinjer om hvordan fravær av krav til godkjent opplæringsdel kan kompenseres.

§ 5-2. Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment

rettinger som er foretatt i det innleverte arbeid. Oversikten leveres inn senest en måned før disputasen.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 6. Oppnevning av bedømmelseskomite

Til å bedømme avhandlingen, prøveforelesningene og forsvaret av avhandlingen, oppnevner vedkommende fakultet etter begrunnet forslag fra det aktuelle institutt/fagmiljø en sakkyndig komite på minst tre medlemmer. Fakultetet utpeker komiteens leder. Minst ett av komiteemedlemmene skal være uten tilknytning til Universitetet i Bergen. Så vidt mulig bør ett av medlemmene være fra utenlandsk lærested. Komiteen skal såfremt mulig være sammensatt slik at begge kjønn er representert. Medlemmene skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Habilitetsreglene i forvaltningslovens §§ 6 flg. gjelder for komiteens medlemmer, jf. § 10. Doktoranden orienteres om komiteens sammensetning.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 7. Komiteens innstilling og behandling av innstillingen

Komiteen avgir innen en frist fastsatt av fakultetet begrunnet innstilling, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser, om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Dissenser skal begrunnes. Komiteen kan kreve framlagt doktorandens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmeleseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser tilstiles fakultetet og skal så snart som mulig oversendes doktoranden, som gis en frist på minimum en uke til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom doktorandens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan

akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 5-3. Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med doktorgradsprosjektet.

Et arbeid eller deler av arbeid som kandidaten tidligere har fått godkjent for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke bli gjenstand for bedømmelse, selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

En avhandling som helt eller delvis er utarbeidet mens kandidaten er tatt opp i et organisert doktorgradsprogram kan ikke senere leveres til bedømmelse for dr.philos.-graden. Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

§ 5-4. Språk

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

§ 6. Oppnevning av bedømmelseskomité

Fakultetet selv oppnevner en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet fatter realitetsvedtak i saken.

Bedømmelseskomiteen innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetsstyret. Dekanus kan godkjenne en innstilling når den enstemmig konkluderer med at doktoranden gis anledning til å disputere.

Dersom flertallet i fakultetsstyret kommer til at avhandlingen må godkjennes, men minst to medlemmer går imot, kan mindretallet kreve at saken avgjøres av Universitetsstyret. Slikt krav må fremmes i fakultetsstyrets møte, av minst to medlemmer. Skriftlig begrunnelse fra begge eller alle som fremmer kravet, skal legges fram senest fem virkedager etter datoen for fakultetsstyremøtet. Dersom denne fristen ikke overholdes, anses kravet om kollegiebehandling som frafalt, og fakultetsstyrets vedtak blir det gjeldende vedtaket.

Doktoranden underrettes om resultatet av behandlingen.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 8. Prøveforelesninger og disputas

Dersom arbeidet finnes verdig til å forsvares for doktorgraden, skal doktoranden holde to offentlige prøveforelesninger, en over et selvalgt emne og en over et oppgitt emne. Doktoranden meddeler tittel på prøveforelesning for selvalgt emne til fakultetet en måned før disputasen. Emne for prøveforelesning over oppgitt emne bestemmes av bedømmelseskomiteen, og kunngjøres for doktoranden 14 dager før forelesningen. Disputasen skal normalt avholdes innen seks måneder etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse. Prøveforelesningene skal holdes før disputasen. Forelesninger og disputas skal skje på det språket som avhandlingen er skrevet på, eller et annet språk som er tillatt i henhold til reglementet.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Det bør normalt ikke gå mer enn tre måneder fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er innlevert, til søknaden er vurdert og komité er oppnevnt, dersom søknad er godkjent.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- a) begge kjønn er representert
- b) flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
- c) ett av medlemmene, om mulig, er fra en relevant utenlandsk institusjon
- d) alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.

§ 7. Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 7-1. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader

Bedømmelseskomiteen gir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for dr.philos.-graden. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve framlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Bedømmelseskomiteen vurderer prøveforelesningene, som skal finnes tilfredsstillende. Finner bedømmelseskomiteen prøveforelesningene tilfredsstillende, skal doktoranden forsvare doktorarbeidet i disputas. Disputasen skal være offentlig. Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet eller av komiteen selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen. Disputasen ledes av dekanus eller den dekanus bemyndiger. Den som leder disputasen gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningene og for bedømmelsen av disse. Doktoranden gjør deretter rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelse. Første opponent innleder diskusjonen og annen opponent avslutter disputasen. Det enkelte fakultet kan likevel i utfyllende regler fastsette en annen rekkefølge og oppgavefordeling mellom doktoranden og førsteopponenten. Øvrige tilstedeværende som ønsker å delta i drøftingene, må gi melding til disputasens leder innen et tidspunkt som denne fastsetter og kunngjør ved åpningen av disputasen.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til fakultetet der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningene og forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om prøvene samlet sett er godkjent/ikke godkjent.

Hvis prøveforelesningene og/eller disputasen ikke godkjennes, kan ny prøve først avlegges seks måneder etter disputasen. Såvidt mulig skal de nye prøvene vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 9. Kreering og diplom

På grunnlag av innberetning fra bedømmelseskomiteen om at prøveforelesningene og disputasen er godkjent,

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.

§ 8. Mindre omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide.

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av kandidaten.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne avhandlingen.

§ 9. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en dr.philos.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye

kreerer Universitetsstyret doktoranden til doktor.

Doktordiplomet utferdiges av Universitetsstyret. På diplommet skal tittelen på avhandlingen føres opp sammen med opplysninger om hvilket fagområde doktorgraden er avlagt innenfor.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 10. Klage

Avslag på søknad om adgang til bedømmelse etter § 2 eller nekting av godkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar etter § 7 og § 8, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet.

Fakultetet kan, etter å ha lagt saken fram for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre det påklagde vedtaket dersom klagen finnes begrunnet. I motsatt fall sendes klagen til klagenemnda til avgjørelse.

Klageinstansen kan prøve alle sider ved det påklagde vedtak. Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en ny vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

§ 11. Utfyllende regler

Det enkelte fakultet kan gi utfyllende bestemmelser. De utfyllende bestemmelsene forelegges Universitetsstyret til godkjenning.

0 Endret ved [forskrift 24 sep 2014 nr. 1981](#).

sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.

§ 10. Innlevering til ny bedømmelse

En dr.philos.-avhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se den forrige bedømmelsen.

§ 11. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter innlevering, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten trykkes bakerst i avhandlingen eller legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.

§ 12. Offentliggjøring av avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

Kandidaten skal også levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og en pressemelding på norsk.

Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 11.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en dr.philos.-avhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at eventuelt andre involverte parter skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering. Verken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av dr.philos.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner.

§ 13. Prøveforelesning og disputas

Dr.philos.-prøven avsluttes med

- a) Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne, og
- b) Godkjent prøveforelesning over selvvalgt emne, og
- c) Godkjent disputas

§ 13-1. Prøveforelesninger

Kandidaten skal holde prøveforelesning etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningene er selvstendige deler av dr.philos.-prøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper

utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningene bør ha en varighet på 45 minutter hver.

Emne for prøveforelesningen over oppgitt emne bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.

Kandidaten må meddele tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne innen frist fastsatt av fakultetet. Fakultetet selv godkjenner forslag til selvvalgt emne for prøveforelesning.

Prøveforelesningene avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes.

Prøveforelesningene skal vurderes av en bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer. Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- a) begge kjønn er representert
- b) Alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Komiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningene er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningene anbefales ikke bestått.

Dersom fakultetet ikke godkjenner en av prøveforelesningene, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Prøveforelesningene skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 13-2. Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling.

Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Disputas skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Dersom disputas ikke godkjennes, kan ny disputas holdes én gang. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 14. Tvungen avslutning av bedømmelse ved uredelighet eller fusk i doktoravhandlingen, på prøveforelesninger eller disputas

Vedtak om tvungen avslutning av bedømmelse på bakgrunn av fusk fattes av fakultetet selv etter innstilling fra grunnenhet. Vedtaket kan klages til den sentrale klagenemnd.

Vedtaket om tvungen avslutning av bedømmelse på bakgrunn uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget.

§ 15. Kreering og vitnemål

På grunnlag av innberetning om at prøveforelesningen og disputasen er godkjent, kreerer universitetsstyret kandidaten til doctor philosophiae.

Vitnemålet utferdiges av Universitetet i Bergen.

§ 16. Klage

Avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende. Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt fram for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 17. Delegering

Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå, dersom dette ikke eksplisitt er nevnt i forskriften.

§ 18. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift xx. Xxx 20xx nr. xxxx for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved

Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.

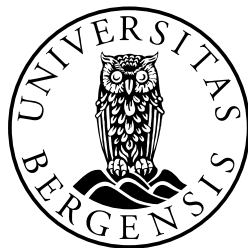
§ 19. Overgangsbestemmelser

Den som når denne forskriften trer i kraft er under vurdering for dr.philos.-graden etter forskrift xx. xxx 20xx nr. xxxx for graden doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.

Fakultetenes uttalelser

Revisjon av forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.)

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Oktober 2020**

Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Referanse

2020/5087-INGHA

Dato

08.08.2020

Høringsvar fra Det humanistiske fakultet - Revisjon av forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.)

Det humanistiske fakultet er glad for at det nå er kommet forslag til ny forskrift for dr.philos. på høring. Forslaget har vært sendt ut på høring til enhetene, blitt diskutert i FFU og blant instituttlederene.

HF anser ordningen med dr.philos. som viktig og ønsker å beholde den. Forslaget til ny forskrift er presentert ryddig og oversiktlig i forhold til eksisterende forskrift. Vi er takknemlige for anledningen til å komme med kommentarer, spørsmål og innspill.

Overordnet bærer forslaget i stor grad preg av å være kalkert over UiBs forskrift til ph.d.-graden. Vi ser at det kan ha vært en fordel i arbeidet med forslaget, men mener samtidig at det får noen gjennomgående uheldige følgevirkninger i hele forslaget som ikke minst er av faglig karakter og som det er viktig å diskutere grundig før den nye forskriften blir vedtatt.

Forslaget slik det fremstår nå må gjennom en grundig språkvask før det presenteres i videre organer.

Til § 2: Beskrivelse av innhold og målsetting

Hva er en dr.philos.? Hva skal en dr.philos. være? Vi savner en beskrivelse av dette i forskriften. I Norge er graden historisk sett ment å være et arbeid som noen utenfra academia kan levere og få vurdert som et akademisk arbeid. I andre land fungerer en dr.philos. mer som en habilitasjonsavhandling, ofte i tillegg til en ph.d.-avhandling.

Skal en dr.philos. primært være en kvalifikasjonsgrad? Kan det være ønskelig at en postdoktor tar en dr.philos. etter en ph.d.? Hvordan skal vi stille oss til slike søknader? I lys av universitetets samfunnsoppdrag, slik det kommer frem i Kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, er ikke dette urimelig. I så fall er muligheten til å ta en dr.philos.-grad noe som også har sin plass innenfor academia.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Vi ser at forslaget til forskrift for dr.philos. er lagt tett opp til ph.d.-forskriften. Det kan være uheldig i noen tilfeller. En ph.d. er en forskerutdanning som kvalifiserer til noe. Det samme kan ikke sies om en dr.philos.; det er ikke en utdanning som kvalifiserer til noe, men noe som formaliserer og anerkjenner en kvalifikasjon.

Forskjellen mellom disse to gradene kommer ikke tydelig frem i forslaget. Vi mener § 2 bør omformuleres slik at målsettingen med en dr.philos.-grad kommer tydelig frem og at innholdet gjenspeiler målsettingen. Vi mener derfor videre at overskriften på § 2 bør endres til «Beskrivelse av målsetting og innhold for graden dr.philos.», m.a.o. at innholdet følger etter en beskrivelse av målsettingen.

Til § 3: Ansvaret for graden dr.philos.

Vi behøver en avklaring på hva fakultetet har ansvar for/vedtar og hva fakultetet selv har ansvar for/vedtar.

Til § 4: Søknad om å få avhandlingen bedømt og innlevering

Til § 4-1. Vilkår for å fremstille seg

Tilknytning til Norge/norsk forskning. Det kan være behov for å drøfte hva som er norsk forskning. Bør vi foreslå å ta bort «norsk»? Det kan være tilfeller hvor utenlandske kandidater ber om bedømming i Norge på et tema hvor vi har et kjent internasjonalt fagmiljø. Hvorfor skal vi ikke kunne ta imot en avhandling til vurdering så lenge vi har et fagmiljø som anser seg kvalifisert til lede bedømmelsen? Er det ikke et kvalitetskrav til vår egen forskning at den skal være internasjonal? Vi heller derfor mot å foreslå å ta bort kravet om at søkeren skal være statsborger i Norge eller et annet nordisk land.

Setningen «Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak» hører ikke hjemme i en dr.philos.-forskrift. Det handler om vilkår for å fremstille seg, ikke vilkår for opptak, som for et ph.d.-program.

Til § 4-2. Søknad og krav til dokumentasjon

HF har vurdert hvorvidt punkt h) bør foreslås slettet.

- h) Dokumentasjon på nordisk statsborgerskap eller oppholdstillatelse og/eller en redegjørelse for avhandlingens tilknytning til Norge.

HF anser det som nødvendig at de faglige vurderingene knyttet til søknaden legges til det aktuelle fagmiljø, men formuleringen «(f)akultetet vurderer søknaden og fatter vedtak om adgangen til å fremstille seg til prøven for graden dr.philos.» harmoniserer ikke med det som står om ansvaret for graden dr.philos. under § 3.

Det er uklart hva *fakultetet* bestemmer og hva *fakultetet selv* bestemmer.

Til § 4-3. Innlevering

Så fremt avhandlingen ikke allerede er publisert og leveres i publisert format ber HF om at det vurderes hvorvidt dr.philos.-avhandlinger skal leveres i en felles mal.

Til § 5. Avhandlingen

Til § 5-1. Krav til avhandlingen

Overordnet vil vi kommentere at denne paragrafen i for stor grad likner på kravene til en ph.d., og at det er nødvendig å ha strengere kvalitetskrav til en dr.philos.-avhandling enn en

ph.d. og at dette kravet ikke kan måles i tid. Referanse til opplæringsdelen hører ikke hjemme her.

Vi savner også noe om tverrfaglighet og fagkompetanse. Ved å skyve ansvaret ned på fakultetene, er det ingen systemer i institusjonen som ivaretar eventuelle særskilte behov ved tverrfaglige dr.philos.-avhandlinger.

Man bør kunne stille faglige krav om ny kunnskap og at avhandlingen kan inngå i fagets vitenskapelige litteratur. Avhandlingen er publisert før/ved offentlig disputas og inngår derved i fagets vitenskapelige litteratur.

Til § 6. Oppnevning av bedømmelseskomite

Ganske detaljert.

Til § 8. Mindre omarbeiding av innlevert avhandling

HF vil hevde at en dr.philos. skal betraktes som et ferdig arbeid og ikke del av en utdanning. Vi mener derfor at forskriften ikke bør åpne for mindre omarbeiding av innlevert avhandling.

Til § 13-1. Prøveforelesninger

Her er det særskilt behov for språkvask.

Hensikten skal være «å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.»
Hvorfor skal man prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper?

HF mener det normalt bør være samme komite som bedømmer avhandlingen og prøveforelesningene.

Til § 13-2. Disputas

HF ber om en nærmere redegjørelse for hvilke forhold som ligger til grunn for å utløse ny disputas. Kan ny disputas gjennomføres uten endringer i avhandling?

HF ser frem til en nærmere dialog om disse punktene slik at vi kan få en best mulig forskrift for graden dr.philos.

Vennlig hilsen

Anne Beate Maurseth
prodekan

Ranveig Lote
seksjonssjef

Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Referanse

2020/5087-BIG

Dato

07.09.2020

Hørings svar fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet - Revisjon av Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.)

Vi viser til høring angående revisjon av Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.).

Fakultetet er positiv til revisjon av forskriften for dr.philos, og mener at den nå er mer presis og tydelig. Fakultetet har videresendt høringen til instituttene, og har mottatt svar fra to institutt.

I tillegg til kommentarene under vil fakultetet vil også be om at forskriften oversettes til engelsk, da det ofte er personer utenfor Norge som henvender seg om dr.philos.

I svaret er utdrag fra forskriften markert i *kursiv*, fakultetet har markert sine kommentarer og spørsmål i **fet** skrift.

1. *§5-1 2. ledd. Delarbeider som skal inngå i avhandlingen kan normalt ikke være eldre enn ti år på tidspunkt for søknad om innlevering. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede for i søknad om innlevering, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstillende kravet om å utvikle ny faglig kunnskap.*

Det kommer ofte spørsmål om hvor gamle arbeid og artikler kan være. Fakultetet mener derfor at det er hensiktsmessig at det står noe om alder på delarbeider i forskriften. Fakultetet ønsker også at det presiseres om det at en kandidat får innvilget mindre omarbeiding, eller har fått førstegangs underkjenning av avhandlingen påvirker kravet om at delarbeidene normalt ikke kan være eldre enn 10 år.

2. Det er foreslått å få inn følgende regel: *§ 5-1, fjerde ledd. Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel tilsvarende ett semester, skal kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene.*

Fakultetet støtter dette forslaget, og mener det er viktig at dette tas med.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det matematisk-naturvitenskapelige
fakultet
Telefon 55582062
post@mnfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Realfagbygget, Allégt. 41
Bergen

Saksbehandler
Birthe Gjerdevik
55583488

3. §4-1, 2. ledd. Søkeren skal være statsborger i Norge eller et annet nordisk land. Andre søkere kan etter begrunnet søknad gis anledning til å fremstille seg dersom vedkommende har oppholdstillatelse i Norge eller dersom avhandlingen
- a) behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge, eller
 - b) har sterk tilknytning til norsk forskning innen det aktuelle fagområdet, eller
 - c) er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitusjon, eller i nær tilknytning til eller i samarbeid med norske forskere.

Fakultetet mener at spesielt punkt b) bør presiseres eller fjernes, fakultetet har tidligere mottatt søknader som viser til at andre forskere i Norge har forsket på samme tema, men dette bør ikke være tilstrekkelig til å innvilge søknaden.

4. Krav til tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne. Det står i §4-2 at tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne skal legges ved søknaden, i §13-1, 3. ledd at det skal fastsettes innen fastsatt frist.

Fakultetet mener at det er mest hensiktsmessig at dette avtales etter at det er vurdert om avhandlingen er godkjent, i tråd med formuleringen i §13-1.

5. §13-1, 5. ledd *Prøveforelesningene skal vurderes av en bedømmelseskomité.*

Forskriften bør presisere kravet til sammensetning av bedømmelseskomité for prøveforelesning.

6. §5-2, 2. ledd. *I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.*

Her bør det presiseres at medforfattererklæringen skal være underskrevet eller bekreftet av alle medforfattere, ikke bare kandidaten selv. Dette er viktig ettersom søkerne til dr. philos er helt eksterne for institusjonen.

7. §10, 3. avsnitt: *Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.*

Fakultetet støtter dette, men mener det bør omformuleres til at så langt det er mulig skal minst ett medlem videreføres. For dr.philos vil andre gangs innlevering i enkelte tilfeller skje flere år etter første gangs innlevering, så det kan være problematisk å videreføre minst ett av medlemmene.

Vennlig hilsen

Anne Marit Blokhus
prodekan

Birthe Gjerdevik
rådgiver

Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Referanse

2020/5087-TOOL

Dato

09.09.2020

Hørings svar fra Det medisinske fakultet - Revisjon av forskrift for graden Doctor Philosophiae ved UiB

Vi viser til notat av 13.05.2020 med invitasjon til å levere høringsuttalelse i forbindelse med revisjon av dr.philos.-forskriften.

Det medisinske fakultet har lenge ønsket en slik revisjon og vi setter derfor stor pris på at denne prosessen nå er i gang. Det medisinske fakultet setter også pris på at fakultetene allerede i innledende faser har fått komme med uformelle innspill både via ph.d.-koordinatorforum og Forskningsutvalget og at flere av fakultetenes tilbakemeldinger allerede er innarbeidet i høringsutkastet. Dette gjør at alt ligger til rette for at vi kan få en gjennomarbeidet og tjenlig forskrift.

Innspill til de enkelte delene av forskriften følger under.

§ 3 Ansvaret for graden dr.philos.

Tilleggsforslag etter siste setning: «Dersom det er tvil om hvorvidt avhandlingen hører inn under fakultetets fagportefølje, kan grunnene til og evt. andre fakultet konsulteres før vedtak fattes.»

Begrunnelse: Tverrfaglig forskning kan i noen tilfeller være krevende å plassere. Det kan i slike tilfeller være nødvendig å avklare hvilket fagmiljø som er beste egnet til å bedømme avhandlingen før vedtak om at avhandlingen kan bedømmes kan fattes. Det er hensiktsmessig å synliggjøre at det kan være behov for en slik avklaring, blant annet fordi det kan være med å forklare tidsbruk i saksbehandlingen.

§ 4 Søknad om å få avhandling bedømt og innlevering

Endringsforslag, § 4-1 c): «...nær tilknytning til eller tett samarbeid med norske forskere».

Begrunnelse: Presisering av at det er et krav om nært samarbeid. Dette vil for eksempel bety at kandidater som har samarbeidet gjennom store multisenterstudier ikke automatisk

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det medisinske fakultet
Telefon 55582086
post@med.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Armauer Hansens hus,
Haukelandsveien 28
Bergen

Saksbehandler
Torunn Olsnes
55586673

kvalifiserer for å fremstille seg for dr.philos.-graden ved UiB. Det medisinske fakultet mener dette vil være en hensiktsmessig avgrensning.

Strykingsforslag, § 4-2 g): Hele punkt g) strykes. Nummereringen forrykkes tilsvarende.

Begrunnelse: Det er ikke behov for at kandidaten leverer forslag til tema for prøveforelesning før det er vedtatt om den kan bedømmes. Selvvalgt emne er for øvrig omtalt i § 13-1 der det fremkommer at «Kandidaten må ha meddele tittel på prøveforelesningen over selvvalgt emne innen frist fastsatt av fakultetet. Fakultetet selv godkjenner forslag til selvvalgt emne for prøveforelesning.»

Tilleggsforslag, § 4-2 nest siste ledd: «Fakultetet selv vurderer søknaden og fatter vedtak...»

Begrunnelse: Det medisinske fakultet oppfatter dette å være en endring i tråd med intensjonen i forslaget, dvs. at det bør være organer på fakultetsnivå som fatter vedtak, men at hvilket organ som har vedtaksmyndighet kan variere mellom fakultetene.

Særlig om § 4-2a) og § 4-3

Det medisinske fakultet oppfatter formuleringen i § 4-3 å være delvis overlappende med formuleringen i § 4-2 om hvilken dokumentasjon som skal følge med søknad om innlevering, punkt a) «Avhandlingen, i digitalt og/eller fysisk format og i det antall som gjeldende fakultet bestemmer». Dette vil kunne skape tvil om hva som regnes for innleveringstidspunktet, og dermed fra hvilket tidspunkt avhandlingen ikke kan trekkes tilbake av doktoranden.

Fakultetet foreslår derfor å justere formuleringen i § 4-2 a) til «Avhandlingen, i digitalt og/eller fysisk format» og formuleringen i § 4-3 til «Dersom fakultetet gir kandidaten adgang til å fremstille seg for dr.philos.-graden, skal kandidaten få melding om dette, samt evt. en frist for å levere ytterligere eksemplarer av avhandlingen i det format og antall som er fastsatt av det gjeldende fakultet.»

En slik formulering vil ta høyde for at det ved digital innlevering ikke alltid er krav om ytterligere eksemplarer og samtidig gjøre det klart at det er avhandlingen slik den er levert på tidspunktet for søknad (§ 4-2) som er den versjonen som skal bedømmes.

§ 5-1 Krav til avhandlingen

Endringsforslag, siste ledd: Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel tilsvarende ett semester, skal bør kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er noe mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene.

Begrunnelse: Dersom formålet med denne endringen er å tilpasse seg UHR sine retningslinjer for bedømmelse av norske doktorgrader, vil det være hensiktsmessig å bruke bør-formuleringen også i UiB sin forskrift. Det medisinske fakultet ønsker også at det gjøres en presisering om hva som ligger i «noe mer omfattende», evt. at forskriften åpner for fakultetsvise retningslinjer for dette. Det er i dag flere i våre fagmiljø som vegrer seg for å være opponenter for dr.philos.-avhandlinger fordi de er lite kjent med kravene og Det medisinske fakultet ser at det er behov for veiledninger på dette området.

§ 5-2 Medforfatterskap

Endringsforslag: «Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten arbeidet være utført i tråd med ~~følge de~~ internasjonale normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap ~~og i henhold til internasjonale standarder.~~»

Begrunnelse: Språklig forenkling og presisering av at når det er snakk om medforfatterskap kan det ikke være kandidaten alene som bærer ansvaret for at arbeidet utføres i tråd med normer og retningslinjer.

§ 6 Oppnevning av bedømmelseskomité

Endringsforslag, første ledd: «~~Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt,~~

~~oppnevner~~ fakultetet selv oppnevner en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen.»

Begrunnelse: Språklig forenkling. Det fremgår allerede i § 4-2 at fakultetet selv fatter vedtak om å få avhandlingen bedømt.

Endringsforslag, tredje ledd: «Det bør normalt ikke gå mer enn tre måneder fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er innlevert, til søknaden er godkjent vurdert og komite er oppnevnt, dersom søknad er godkjent».

Begrunnelse: Formuleringen i forskriften må ta høyde for at søknaden kan avslås.

Strykingsforslag, fjerde ledd: Andre strekpunkt strykes

Begrunnelse: Det medisinske fakultet ser ikke behovet for å skjerpe kravene til komité sammensetning med tanke på tilhørighet. I dag er kravet at «minst ett av komitémedlemmene skal være uten tilknytning til Universitetet i Bergen». Fakultetet anser at det er gode grunner til å kreve at flertallet i komiteen bør være uten tilknytning til UiB for ph.d.-avhandlinger, som naturlig har sterkere tilknytning til institusjonen enn en dr.philos.-avhandling som ikke er utarbeidet under institusjonens veiledning og dermed har svakere tilknytning til fagmiljøet. Fakultetet ser det ikke nødvendig å stille strengere krav til komiteens sammensetning enn for eksempel Universitetet i Oslo, som har samme formulering som UiB har i dag.

§ 11 Retting av formelle feil i avhandlingen

Strykingsforslag: Nest siste setning strykes.

Begrunnelse: Redaksjonell endring, informasjonen kommer to ganger.

§ 12 Offentliggjøring av avhandling

Tilleggsforslag, fjerde ledd, etter «...eventuell kommersialisering, herunder patentering»: Slik utsettelse er ikke en normalordning, og bør som hovedregel ikke overstige to år.

Begrunnelse: Det er hensiktsmessig å begrense denne muligheten, både for å sikre lik praksis mellom fakultetene og for å sikre offentliggjøring av forskningsresultater innen rimelig tid. Formuleringen åpner likevel for at man i særskilte tilfeller kan tillate klausulering utover den anbefalte perioden.

Vennlig hilsen

Marit Øilo
prodekan

Tone Friis Hordvik
seksjonssjef

Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Referanse

2020/5087-GUBRN

Dato

11.09.2020

Svar fra Det juridiske fakultet på høring om revisjon av Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos.)

Vi viser til brev fra Forsknings- og innovasjonsavdelingen av 13. mai. 2020 (2020/5087) der fakultetene inviteres til å komme med sine innspill til revisjon av Forskrift for graden doctor philosophiae (dr.philos).

Det juridiske fakultet synes forslaget er godt gjennomarbeidet og ryddig, og vi er i stor grad enig i at de to ulike forskriftene for doktorgrad bør ha så like regler som mulig.

Imidlertid mener vi at § 8 *Mindre omarbeiding av innlevert avhandling* bør utgå fra forskriften for graden dr.philos, selv om den inngår i forskrift for graden ph.d. Regelen om omarbeiding innebærer et større oppfølgingsansvar for institusjonen enn det som er naturlig når personen opprinnelig ikke har hatt en tilknytning til Universitetet i Bergen. Veileder kan ha en sentral rolle i perioden mellom omarbeiding og ny innlevering, og vi verken kan eller bør tilby noen form for veiledning for personer som søker om bedømmelse for dr.philos.-graden.

Universitetet har interesse av å sikre oppfølging og gjennomføring av personer på ph.d.-programmene, men det er ikke overførbart til dr.philos. § 10 *Innlevering til ny bedømmelse* 1. ledd ivaretar en persons mulighet til å levere en ny versjon av avhandlingen til bedømmelse, etter å ha blitt underkjent én gang:

En dr.philos.-avhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Vi mener derfor at § 10 er tilstrekkelig og at § 8 fører til unødvendig ressursbruk og uklare grenser for hva som ligger i institusjonens oppfølgingsansvar.

I sin forskrift for dr.philos. åpner Universitetet i Tromsø for mindre omarbeiding, mens Universitetet i Oslo ikke gjør det. I revisjonen av ph.d.-forskriften var det et argument å inkludere muligheten for mindre omarbeiding fordi det var vanlig ved andre universiteter i Norge. Dette kan ikke sies å være et argument når det gjelder forskriften for dr.philos.

Vennlig hilsen

Anne Marie Frøseth
Prodekan for forskning

Gunhild Brubakken
rådgiver

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Referanse

2020/5087-HEGR

Dato

08.09.2020

Høringssvar fra Det psykologiske fakultet - Revisjon av Forskrift for graden *doctor philosophiae* (dr.philos.) 2020

Vi viser til brev fra Forsknings- og innovasjonsavdelingen datert 13. mai 2020 som gjelder revisjon av forskrift for graden *doctor philosophiae* (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen. Forslaget til revisjon har vært behandlet av fakultetets forskningsseksjon og prodekan.

Fakultetet er positive til det reviderte forslaget til forskrift. Det er tatt høyde for forskjellene mellom dr.philos. og ph.d., samtidig som det nå er mer samsvar mellom begrepsbruken for gradene.

Når det gjelder FIAs kommentarer til endringene:

- § 2: Fakultetet er enig i at det presiseres at graden er ikke veiledet og er uten formell tilknytning til UiB.
- § 4-2.: Fakultetet er støtter at det er hensiktsmessig å inkludere regelen vedr. vitenskapelig kvalitet i dr.philos.-forskriften.
- § 5-1.: Fakultetet mener det er en fordel å inkludere en regel vedr. omfanget til graden, såfremt denne spesifiseres og konkretiseres.
- § 8: Fakultetet er enig i at paragrafen om mindre omarbeiding også bør inkluderes i dr.philos.-forskriften, slik at det er samsvar mellom forskriftene når det gjelder vurderingsformer.

Når det gjelder andre merknader fra fakultetet til revisjonsforslaget vil vi kommentere disse i paragrafsekkefølge nedenfor.

- § 3, andre avsnitt: «... og om *prøveforelesninger* og *disputas* kan godkjennes.»
- § 4-1, første avsnitt: «...annen likeverdig utdanning som grunnlag for **opptak fremstilling**.»
- § 4-2: Søknad og innlevering skjer i samme prosess, og er ikke adskilt slik det fremstår i forskriften. Paragrafen bør derfor hete «**Søknad om innlevering og krav til dokumentasjon**».

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

- § 4-2: a) «...og i det antall som gjeldende **fakultetet** bestemmer.»
- § 4-2: b) «...og karakterutskrift på for tidligere kvalifikasjoner...»
- § 4-2: c) «...og andre tillatelser er innhentet **hvor dette er påkrevd**.»
- § 4-2: g) Punktet bør strykes – selvvalgt emne er omtalt under paragraf § 13-1.
- § 4-3: Paragrafen virker overflødig. Første avsnitt er omtalt i pkt. a) § 4-2, og kan derfor strykes. Siste avsnitt kan overføres til § 4-2.
- § 5-1: Siste avsnitt bør utdypes/presiseres. Vi foreslår å ta utgangspunkt i kravene til en ph.d.-avhandling som en måte å konkretisere dette. Kravene skissert er basert på fakultetets programsbeskrivelse for ph.d.-graden. Forslag: «*Avhandlings omfang skal derfor tilsvare 3 års fulltids arbeidsinnsats. En artikkelbasert dr.philos.-avhandling skal normalt bestå av 4 vitenskapelige artikler og en sammenbindende fremstilling (kappe). En dr.philos.-avhandling utformet som monografi skal som hovedregel ha et omfang på 300-350 sider.*»
- § 11: Følgende setning bør strykes (den står dobbelt i denne paragrafen): «*Erratalisten legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.*»
- § 12: Første setning bør være lik ph.d.-forskriften § 13-1: «*Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.*»
- § 13-1, tredje avsnitt: «*Kandidaten må ha meddele tittel på prøveforelesningen over selvvalgt emne innen frist fastsatt av fakultetet.*»

Vennlig hilsen

Anne Kristin L. Aanstad
seksjonssjef

Helen Catherine Green
seniorkonsulent

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 07.10.20
FU-sak:33/20		Arkivsaknr.:

Forslag til møte plan 2021

Forskningsutvalget har ikke hatt en fast ukedag for sine møter, men for 2021 er det forsøkt onsdag satt opp som fast møtedag.

Møtene holdes digitalt på Zoom eller i Kollegierommet på Muséplass 1 dersom ikke annet er angitt.

Møtet 12. mai, eventuelt 23.juni, blir det siste møtet for utvalget for perioden 2017-2021. Dette møtet behandler saker på vanlig måte, men brukes også normalt til en oppsummering av utvalgets arbeid i perioden.

Tilsvarende vil møtet 1.september være konstituerende møte for Forskningsutvalget for perioden 2021-2025.

Møteplan Forskningsutvalget 2021	
Onsdag 27 januar	12:30 – 15:00
Onsdag 24. februar	12:30 – 15:00
Onsdag 24. mars	12:30 – 15:00
Onsdag 12. mai	12:30 – 15:00
(Onsdag 23. juni)	12:30 – 15:00
Onsdag 1. september	12:30 – 15:00
Onsdag 6. oktober	12:30 – 15:00
Onsdag 4. november	12:30 - 15:00
Onsdag 8. desember	12:30 – 15:00